

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина и просторно планирање
-Државен инспекторат за животна средина-

Министерство за животна средина и просторно планирање-Државен инспекторат за животна средина преку виш водостопански инспектор Виолета А. Ѓорѓиева, со службена легитимација рег. бр.06-0024 од 29.05.2025год., изврши редовен инспекциски надзор над субјектот на инспекциски надзор ЕВН Македонија Електрани дооел Скопје Друштво за производство на електрична енергија со седиште на ул.„Лазар Личеноски“ бр.11, Скопје и со Записник број ип1 31-777 од 21.08.2025 година, ја утврди фактичката состојба и врз основа на член 83 став 1 од Закон за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.102/2019, 272/24, 22/25), а во врска со примена на одредбите од Закон за води, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

- 1) Се Опоменува субјектот на надзор ЕВН Македонија Електрани дооел Скопје Друштво за производство на електрична енергија, да ги отстрани утврдените со записник недостатоци и неправилности и вршењето на активността да ја усогласи со одредбите од Закон за води и прописите кои ја уредуваат областа и тоа: Да постапува согласно условите и мерките, содржани во Дозвола под Уп1 бр.11/5-929/2021 од 24.11.2021 год. и предложените мерки за работа за тековната 2025 год. согласно Елаборатот
- 2) Рокот за извршување на изречената инспекциска мерка од точка 1 на ова решение, изнесува 60 (шеесет) дена од приемот на решението.
- 3) Субјектот на инспекциски надзор од точка 1 на ова решение, е должен веднаш по истекот на рокот определен за извршување на инспекциската мерка, а најдоцна во рок од три дена, писмено и/или по електронска пошта, да го извести инспекторот дали е извршена инспекциската мерка.
- 4) ~~Се задолжува субјектот на инспекциски надзор од точка 1 на ова решение, во рок од 15 дена да ги надомести трошоците за вршење на инспекцискиот надзор, во износ од _____ денари, на жиро сметка број _____.~~
- 5) Жалбата изјавена против ова решение, не го одлага неговото извршување

Образложение

Министерство за животна средина и просторно планирање-Државен инспекторат за животна средина врз основа на член 230 став 1 алинеја 19 од Закон за води (Сл. весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16 и „Службен весник на РСМ бр. 151/21,3/25), преку виш водостопански инспектор Виолета А.Ѓорѓиева, со службена легитимација рег. бр.06-0024 од 29.05.2025 год. изврши редовен инспекциски надзор над субјектот на инспекциски надзор, состави Записник број ип1 31-777 од 21.08.2025 година, во кој се констатирани наоди за утврдена фактичка состојба: Субјектот на надзор ЕВН Македонија Електрани дооел Скопје, Друштво за производство на електрична енергија од природното водно тело на река Треска врши акумулирање и користење на водата од акумулација Матка за производство на електрична енергија, за што поседува Дозвола за користење на вода УП-11/5-929/2021 од 24.11.2021 год. одобрен од страна на Министерство за животна средина и просторно планирање. Местоположбата на Браната „Матка“ е во кањонскиот дел на река Треска лоцирана на КП 969, КП 966, КП 1086/2 КО Матка вон град, општина Сарај со придружните објекти и акумулацијата која според податоците од 1938 година е во употреба. Изведена е како армиранобетонска лачна брана со кота на круна 317,50 м.н.в. и со конструктивна висина од 38,0 м, должина на круна од приближно 66,0 м и ширина на круна 1,00 м со придружни објекти, зафатна градба со доводен орган од доводен тунел, водостан, цевковод, машинска зграда и одводна вада. Просторот е обезбеден, заштитен и обележан со посебни знаци и табли за информирање на јавноста. Моментално при експлоатација на браната со придружните објекти и акумулацијата од страна на субјектот на надзор на дневно ниво, периодично и по потреба се вршат : визуелни, геодетски, геотехнички, хидрогеолошки набљудувања, сеизмички набљудувања, хидролошки и хидрометролошки мерења и набљудувања. Инсталиран е компјутерски/scada систем кој се користи за надзор, управување и прибирање на податоци од вградени сензори, мерни инструменти и уреди на терен. Од извршените набљудувања и добиените параметри се вршат анализи и оценка на стабилноста на браната од аспект на вертикални и хоризонтални поместувања на телото на браната, и лизгања во основа на браната преку инсталирани 24 мерни места за геодетски поместувања и преку инсталираните мерни инструменти за сеизмички мониторинг. Моментално контролата на наносот во акумулацијата не се врши , последна контрола е извршена во 2013 година односно од употреба на

браната вршени се само три мерења на наносот во акумулацијата. Мерењето на нивото на подземната вода се врши преку 5 пиезометри изведени во низводниот дел на реката во кои има вградено сонди за дигитално отчитување на нивото на подземна вода. Инсталирани се сензори за мерење на проток на вода како и сензори за мерење на нивото на вода во акумулацијата, преку вградени 2 сонди која моментално е измерена и изнесува 316,6 м.н.в. Точката на зафат и испуст на вода од акумулацијата се со дефинирани координати. Зафаќањето на водата не надминува 42 м3 /с и обезбеден е биолошки минимум од 5,6 м3 /с, нема надвишување на преливниот праг.

Субјектот на надзор браната со придружните објекти ги одржува во функционална состојба од сите собрани податоци, извршените набљудувања и добиените параметри се вршат анализи и оценка на стабилноста на браната и придружните објекти за што од страна на Друштво за градежништво, промет и услуги „Геинг“, доо Скопје со податоци од оскултација во тек на 2024 година е составен Извештај врз основа на кој е изготвен елаборат со тех.бр.ГТ-066-12/24/2 од април 2025 год. и истиот го има доставено до надлежниот орган во пропишан рок.

За активноста која ја врши, условите и мерките кои треба да ги почитува при обавување на дејноста субјектот ја приложи следната документација:

- Тековна состојба на субјектот од 0805-50/150020250294821 од 05.08.2025 год издадена од Централен регистар на РСМ
- Дозвола за користење на вода под Уп1 бр.11/5-929/2021 од 24.11.2021 год одобрена од Управа за животна средина при Министерство за животна средина и просторно планирање
- Извештај за 2024 година под тех. бр.ГМ-066-12/24/1 од декември 2024 од одржување на систем за сеизмички мониторинг на брана Матка изготвен од Друштво за градежништво, промет и услуги „Геинг“, доо Скопје
- Геодетска оскултација на брана Матка со тех.број на проектот ГЕОД-001-02/24 од декември 2024 год. изготвен од Друштво за градежништво, промет и услуги „Геинг“, доо Скопје
- Имотен лист бр.626 КО Матка вон град под бр.1105-6647/2021 издаден од Агенција за катастар на недвижностите за КП 969 .
- Елаборат под бр.ГТ-066-12/24/2 од април 2024 год. за анализа и оценка на стабилноста и функционалноста на брана Матка со придружните објекти со податоци од оскултација во текот на 2024 година
- Допис доставен до Министерство за животна средина и просторно планирање на ден 11.04.2025 год. за достава на Елаборат под бр.ГТ-066-12/24/2 од април 2024 год.
- Пресметка за надоместок на вода за 2024 година
- Пресметка за надоместок за вода од месец јануари заклучно со месец мај 2025 година
- Вирман за извршени уплати на основ фонд за води за 2024 година
- Вирман за извршени уплати на основ фонд за води од јануари заклучно со јуни 2025 година

Во однос на условите кои се наведени во дозволата за користење на вода, побарана е дополнителна техничка документација, но истите не се приложени на увид, и тоа:

- Студија за распростирање и заштита од можен поплавен бран предизвикан од евентуално рушење на браната одобрена од Дирекција за заштита и спасување, бележење на линија на можен поплавен бран

- Системот за известување и тревожење на населението – меморандум за соработка со АД Електрани на Македонија/договорна обврска која ја има превземено со поставување на соодветни уреди

- Елаборат за следење на наносот во акумулацијата

- Проект за техничко набљудување на браната

Констатација од извршениот увид: Браната „Матка“ со придружните објекти се користи за предвидената намена, делови од градбата имаат добиено правен статус согласно Законот за постапување со бесправно изградени објекти а браната како изведен посебен дел субјектот ја нема евидентирано во јавната книга на недвижностите. Потребно е да се приложи дополнителната техничка документација усогласена со режимот на работа на ХЕЦ Козјак, како и препораките и мерките кои се дадени во Елаборатот за анализа и оценка на стабилноста и функционалноста на браната да се реализираат во тековната 2025 година.

Врз основа на изнесеното се одлучи како во диспозитивот на ова решение.

ПРАВНА ПОУКА

Против ова решение незадоволната странка може да изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен, во рок од 15 (петнаесет) дена од приемот на решението.

Решено во Државен инспекторат за животна средина под број бр. Ип1 31-777 од 29.08.2025 година

Виш водостопански инспектор
Виолета А.Горгиева д.б.ш.
рег.бр.06-0024 од 29.06.2025 год.

